

Сучасна променева терапія в лікуванні пухлин головного мозку.

Існує безліч різновидів пухлин головного мозку. Пухлини є доброякісними і злоякісними. Пухлина може розпочати свій розвиток в тканинах головного мозку (первинні пухлини головного мозку) або злоякісний ріст може початися в інших органах організму і поширитися в мозок (вторинні, метастатичні пухлини головного мозку). Вторинні пухлини головного мозку є більш поширеним явищем, ніж первинні. Будь-який різновид злоякісної пухлини може метастазувати в головний мозок, але найпоширеніші види такі: рак молочної залози, рак товстої кишки, рак нирки, рак легень, меланома, саркома.

Фактори, які можуть підвищити ризик виникнення пухлини головного мозку: **вік**, (ризик виникнення пухлини головного мозку зростає з віком). Більшість пухлин головного мозку виникає у людей від 45 років і старше. Однак пухлина головного мозку може з'явитися в будь-якому віці. А деякі пухлини головного мозку, такі як медулобластома та доброякісна астроцитомо мозочка, розвиваються головним чином у дітей. Схильність до впливу хімічних речовин на робочому місці, сімейний анамнез пухлин головного мозку.

Якщо у вас спостерігається один або більше ознак і симптомів пухлини головного мозку, це може бути посилення нападів головного болю, що має особливо важкий характер, виникає в одному й тому ж місці або супроводжуються нудотою, блювотою, розфокусованим зором або двоїнням в очах, необхідно звернутися до лікаря.

Якщо є підозра на розвиток пухлини головного мозку, лікар рекомендує вам пройти діагностичні процедури. Магнітно-резонансна томографія (МРТ) зазвичай застосовується для постановки діагнозу при пухлинах головного мозку.

Пухлина головного мозку може викликати ускладнення, в залежності від області ураження головного мозку. До ускладнень можуть належати: слабкість, зміни гостроти зору, головний біль, зміни особистості, втрата слуху, судоми. Мозкова кома є фінальним ускладненням пухлин головного мозку, що призводить до смерті.

Лікування пухлини головного мозку залежить від типу, розміру та локалізації пухлини, а також від загального стану здоров'я пацієнта.

Якщо пухлина головного мозку розташована в місці, доступному для проведення операції, хірург видаляє всю пухлину настільки, наскільки це можливо. В інших випадках пухлини розташовані близько чутливих зон в головному мозку, що робить операцію ризикованою. У таких випадках лікар може спробувати видалити пухлину настільки, наскільки це безпечно. Видалення навіть частини пухлини головного мозку може допомогти послабити ознаки та симптоми захворювання. У деяких випадках виконується лише біопсія для підтвердження діагнозу. Операція з видалення пухлини головного мозку має

певний ризик (ризик розвитку інфекції і кровотечі, операція на пухлині, розташованій біля очних нервів, може нести ризик втрати зору).

Променева терапія використовує промені високоенергетичних частинок, наприклад рентгенівські промені, для знищення клітин пухлини. Дистанційна променева терапія може фокусуватися тільки на ділянки головного мозку, де розташована пухлина або ж вона може впливати на весь головний мозок (опромінення всього мозку). Опромінення всього мозку іноді використовується після операції, щоб знищити пухлинні клітини, які можливо не були видалені, може використовуватися як варіант лікування за наявності декількох неоперабельних пухлин головного мозку, часто застосовується в ситуаціях, коли метастази раку поширилися в головний мозок. Побічні ефекти променевої терапії залежать від типу терапії та дози отриманого опромінення. Звичайно може з'явитися відчуття втоми, головний біль, слабкість та подразнення шкіри голови. Нині традиційні методи дистанційної променевої терапії замінюються новими методами, такими як: гама-ніж, лінійний прискорювач, кібер-ніж.

При хіміотерапії застосовуються лікарські препарати, що знищують клітини пухлини. Препарати для хіміотерапії можна приймати перорально або їх вводять внутрішньовенно. Побічні ефекти хіміотерапії залежать від типу і дози прийнятого препарату. Системна хіміотерапія може викликати нудоту, блювоту і випадання волосся.

Після лікування проводяться реабілітаційні заходи.

Зав. відділенням променевої
терапії Чернігівського медичного
центру сучасної онкології
тел. 5-61-65

Н.М. Крічфалушій